

Verdal kommune
Sakspapir

Verdal bo- og helsetun - søknad om godkjenning som undervisningssykehjemmet i Nord-Trøndelag

Saksbehandler: Tone S. Haugan	Arkivref: 2010/347 - /
E-post: tone.haugan@verdal.kommune.no	
Tlf.: 74048572	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Driftskomiteen i Verdal	20.01.2010	7/10
Verdal formannskap	21.01.2010	8/10
Verdal kommunestyre		

Rådmannens innstilling:

Verdal kommune søker om at Verdal bo og helsetun får godkjenning som undervisningssykehjemmet i Nord-Trøndelag

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Styringsgruppen for hovedundervisningssykehjemmet i helse region Midt-Norge, Sjøbstad Helsehus i Trondheim kommune, behandlet den 16.02.07 søknad fra Verdal kommune om å bli Undervisningssykehjem i Nord-Trøndelag. Verdal kommune v/Verdal bo- og helsetun fikk 27.02.07 tildelt status som kjerneinstitusjon i Nord-Trøndelag.

I prosjektperioden er bo- og helsetunet tilknyttet det nasjonale nettverket for undervisningssykehjem (USH), og er organisert som en satellitt under Søbstad Helsehus som er regionens hovedundervisningssykehjem (hoved-USH).

Etter å ha vært i prosjekt siden oppstarten (snart 3 år) ønsker nå Verdal kommune å søke om at Verdal bo og helsetun (Vbh) får godkjenning som undervisningssykehjemmet (heretter omtalt som USH) i Nord Trøndelag på permanent basis. En godkjenning av søknad som undervisningssykehjem forutsetter at prosjektet defineres inn i ordinær drift. Etter søknad hvert år, mottas det pr. i dag et årlig tilskudd på kr. 500.000 gjennom Statsbudsjettet. Dette gjelder både USH-ene som fortsatt har prosjektstatus og de som har fått permanent status. Statusen som USH forutsetter kommunal egenandel. Krav til egenandel har vi i årsrapportene til Helsedirektoratet i stor grad beskrevet som bruk av driftsmidler til kurs, kompetanseheving og lønn til egne ansatte. Ved en eventuell godkjenning bør vi vurdere å synliggjøre kommunal egenandel i budsjettssammenheng på en annen måte, noe andre kommuner gjør. Det er stort behov for å utvide og styrke forsknings- og utviklingsarbeidet i den kommunale omsorgssektoren. Viktige aktører i denne sammenheng er nyopprettede «Senter for omsorgsforskning», et i hver helseregion. De skal være regionale forsknings- og utviklingssenter på omsorgstjenestenes område, i tett samarbeid med blant annet undervisningssykehjemmene. Dette omtales også i St.meld. nr. 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen. Innsatsen på dette forskningsfeltet er under opptrapping, med midler kanalisert gjennom Forskningsrådet og Helsedirektoratet. Gjennom status som USH viser dessuten erfaring at det åpnes for mange muligheter for eksterne prosjektmidler. I denne sammenhengen er Fylkesmannen en viktig samarbeidspartner.

Mandat for undervisningssykehjemmene (USH) i Norge

Helsedirektoratet har opprettet undervisningssykehjem i hvert fylke. Verdal bo og helsetun dekker Nord-Trøndelag fylke med sine 24 kommuner. Disse er gitt i oppdrag å være ressursentre for fagutvikling, forskning og kompetanseutvikling innen kommunale helse – og omsorgstjenester. USH skal vektlegge utvikling av fremtidsrettede helse- og omsorgstjenester basert på føringene gitt i Omsorgsplan 2015, St.meld.nr.25 (2005-2006). USH skal initiere, implementere og dokumentere utviklingstiltak samt jobbe for spredning av kunnskap og faglige ferdigheter.

Hovedmålsettingen er:

1. Bedre kvalitet på tjenestene til tjenestemottakere med vekt på eldre og geriatrisk omsorgsarbeid
2. Styrke, beholde og rekruttere kompetente medarbeidere

En sentral del av målsettingen til undervisningssykehjem er å utvikle et akademisk miljø innen kommunale helse- og omsorgstjenester. Dette innebærer dels kompetanseheving og systematisk kvalitetsutvikling for å få kvalitativt gode tjenester og dels systematisk fagutvikling og forskning for å utvikle ny kunnskap. At ansatte på ulike måter deltar i disse prosessene, bidrar til å gjøre kommunale helse- og omsorgstjenester til et attraktivt arbeidsfelt, bedre rekrutteringen og øke arbeidets

status. Bevisst og målrettet samarbeid med etablerte akademiske fagmiljøer er en viktig forutsetning for å lykkes.

Undervisningshjemmetjeneste (UHT)

Pleie- og omsorgstjenestene handler om hele livsløpet og er skal gi tilbud til brukere uavhengig av alder, diagnose eller funksjonshemming. Hjemmetjenesten er en sammensatt sektor som yter tjenester til mange ulike grupper av tjenestemottakere som etterspør differensierte tjenester. UHT ble i 2009 etablert i alle fylker etter samme modell som USH..UHT etableres for å møte dagens og fremtidens behov for kompetanseheving innen en kompleks tjeneste og utvikle den praksisnære forskningen. I Nord Trøndelag fikk Stjørdal kommune tildelt denne statusen høsten 2009. Kommunene som etablerer UHT skal inngå i nettverk med ulike fagmiljø som USH. Prosjektleder i USH sitter i styringsrådet til UHT og det er allerede etablert et felles utviklingsprosjekt innen demensomsorgen med Stjørdal kommune. Senter for omsorgsforskning og Høgskolen i Nord-Trøndelag deltar som samarbeidspartnere i prosjektet.

Strategidokument 2011-2015

Helsedirektoratet holder på med en utarbeidelse en felles overordnet og langsiktig strategi for USH og UHT. Strategidokumentet skal være ferdig høsten 2010. Dokumentet skal beskrive visjoner og mål for USH og UHT og tydeliggjøre roller og ansvar for aktørene. Strategien skal gi overordnede føringer i forhold til prioritering av faglige satsningsområder for perioden 2011-2015, og beskrive virkemidler, tiltak og metoder for å spre fagutviklingsprosjektene til de øvrige sykehjemmene og hjemmetjenestene i landet. Parallelt med strategiarbeidet skal Helsedirektoratet utvikle en ny felles logo og finne et nytt felles navn for undervisningssykehjem og - hjemmetjenester.

Vurdering:

Undervisningssykehjemmene er godt etablert som kommunale ressursentre i alle landets fylker. Profilen til USH, Verdal bo og helsetun har i prosjektperioden vært en helhetlig satsning i hele omsorg og velferdstjenesten i Verdal kommune. Det er arbeidet systematisk med ulike fag og forskningsprosjekt for å styrke kvaliteten slik at tjenestemottakere i omsorg og velferd kan få ivarettatt sine behov for omsorg, pleie, behandling og aktivitet på en god måte. I tråd med de krav og forventninger som ligger i kriteriene for å inneha status som kjerneinstitusjon i Nord Trøndelag har det i prosjektperioden vært fokus på følgende:

- Kompetanseheving blant de ansatte
- Ta initiativ til, delta i og dokumentere fagutviklingsprosjekt

- Utvide og etablere samarbeid i fag- og praksisnærforskning med andre kompetansemiljø, som f.eks Høgskolen i Nord-Trøndelag og Senter for omsorgsforskning i regionen.

Målsettingen og profilen til USH, Verdal bo og helstun, har vært å heve og sikre kvaliteten på omsorg- og velferdstjenestene i hele kommunen, både institusjonstjenester, hjemmetjenester og andre deltjenester innen omsorg og velferd. Sett i lys av krav og kriterier som er lagt til grunn for å ha status som USH har hovedfokuset vært rettet mot eldreomsorgen i sykehjem. Motto: Tenke nytt, se muligheter!

Generelt kan det sies at det er arbeidet aktivt med mange ulike delprosjekter innenfor hele omsorg og velferd, på tvers av distrikt og avdelinger, og det er gjort betydelig utviklingsarbeid som har bidratt til gode erfaringer og resultater. Stortingsmelding nr 25.(2005 - 2006) presiserer betydningen av kommunenes bidrag til å arbeide med kravene til kvalitet i samsvar med kvalitetsforskriften. Videre er det helsepolitisk enighet om å møte fremtidens utfordringer innenfor omsorgstjenestene med økt prioritering på kompetanseheving og samhandling. Erfaringene vi har gjort oss er at statusen som USH gir omsorg og velferdstjenesten i Verdal kommune muligheter til å jobbe systematisk på disse områdene i mye større grad enn om vi ikke hadde hatt statusen. USH som prosjekt har hatt egen prosjektleder som har koordinert det pågående utviklingsarbeidet. Prosjektleder har også hatt en sentral rolle knyttet til samarbeidspartnere og i forhold til spredning av erfaringer og resultat til andre kommuner.

Satsningsområder

Hovedsatsningsområde for USH de to siste årene har vært demensomsorgen. Med tanke på de store utfordringene vi får mht. flere eldre og derigjennom flere med demens er dette arbeidet en betydelig kvalitetsheving for å møte framtida. Et adekvat og hensiktsmessig tjenestetilbud av høy faglig kvalitet forutsetter høy kompetanse hos våre ansatte. God kvalitet kjennetegnes og bestemmes blant annet av helsepersonellens kunnskaper, ferdigheter men ikke minst personlige egenskaper som evne til etisk refleksjon over egen praksis. Hverdagen i omsorgstjenesten i kommunen består av en rekke utfordringer som krever godt etisk skjønn. I 2009 er det etablert refleksjonsgrupper på flere avdelinger innen omsorg og velferd. Erfaringer med refleksjonsgrupper er gode og vi ønsker å fortsatt ha fokus på etikk i tiden fremover. Etisk kompetanseheving er derfor planlagt som et av satsningsområdene i 2010. Et annet satsningsområde i 2010 er Kunnskapsbasert praksis. (KBP). Daglig står helsepersonell i praksis overfor en rekke situasjoner som innebærer å ta faglige beslutninger som er ”gode nok”. KBP er å ta faglige avgjørelser basert på systematisk innhentet forskningsbasert kunnskap, erfaringsbasert kunnskap og pasientens ønsker og behov i den gitte situasjonen. Formålet med KBP er å styrke beslutningsgrunnlaget til de ansatte i helse- og omsorgstjenesten gjennom at praksis baseres på best tilgjengelige kunnskap. På den måten bedres kvaliteten på tjenestene til tjenestemottaker.

Det er viktig for Verdal kommune, helse- omsorg og velferd, å videreføre det pågående utviklingsarbeidet og mulighetene som ligger i statusen som undervisningssykehjem, da kommunen har store utfordringer fremover med hensyn til blant annet demografi, rekruttering og kompetanse.